

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ

Model oceniania – etap szkolny

Model zawiera przewidywane i przykładowe odpowiedzi na zadania otwarte. Odpowiedzi uczniów mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu. Oceniając pracę konkursową ucznia, obowiązkowo, należy stosować zasady przyznawania punktów – znajdujące się w modelu odpowiedzi.

Informacja o wynikach konkursu polonistycznego dla uczniów szkół podstawowych. Informujemy, że obniżono do 40 punktów próg kwalifikacji uczniów do etapu rejonowego konkursu polonistycznego dla uczniów szkół podstawowych. Zmiana progu nastąpiła na podstawie analizy zbiorczych wyników uczestników etapu szkolnego konkursu oraz ekspertyzy łatwości arkusza.

Nr zadania	Odpowiedź	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów za zadanie
1.	NIE, TAK	1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.	0-2
2.	trzecioosobowy wszechwiedzący obiektywny abstrakcyjny cyt. „wyjąknął Scrooge, który teraz pojął, że słowa ducha odnoszą się także do niego.”	1 punkt za wskazanie dwóch cech narratora. 1 punkt za cytat potwierdzający te cechy. Uwaga: punkt za cytat przyznajemy wówczas, gdy odzwierciedla obie cechy narratora.	0-2
3.	B	1 punkt za poprawną odpowiedź.	0-1
4.	Scrooge zauważył, drżąc na całym ciele, że Marley jest w okowach łańcucha. Zapytał go, dlaczego. Marley odpowiedział, że wlecze łańcuch, który sam sobie ukuł za życia.	1 punkt za poprawne przekształcenie, w tym także za poprawną interpunkcję.	0-1
5.	– przewyciężyć skąpstwo, – przyjąć postawę altruisty, – odnowić więzi rodzinne, cieszyć się życiem.	1 punkt za wskazanie trzech zmian.	0-1
6.	Przykładowe argumenty: – gromadzenie pieniędzy nie jest najważniejszym celem życia człowieka, – miłość bliźniego jest wartością uniwersalną.	1 punkt za każdy argument.	0-2
7.	C	1 punkt za poprawną odpowiedź.	0-1
8.	 <p>Zd.1a. – nadrzędne Zd.2. – podrzędne przydawkowe względem zd.1. Zd.3. – imiesłowy równoważnik zdania pełniący funkcję zd. podrzędnego –</p>	1 punkt za poprawny wykres, oznaczenie. 1 punkt za poprawne ponumerowanie zdań składowych. 1 punkt za poprawne nazwanie wszystkich zdań składowych.	0-5

	<p>okolicznikowego stopnia względem zd.2. Zd.4. – podrzędne okolicznikowe sposobu względem 3. Zd. 1b. – nadrzędne względem 5. Zd. 5. – podrzędne okolicznikowe celu.</p> <p>Podkreślony czasownik: imiesłów przysłówkowy współczesny</p> <p><i>Pewien młody właściciel perkatego nosa, wrażliwego na mróz, który weń się wżerał i gryzł tak żarłocznie, jak psy ogryzają kości, pochylił się przy dziurce od klucza w drzwiach kantoru Scrooge’a, aby go uraczyć kołędą.</i></p>	<p>1 punkt za nazwanie imiesłowu.</p> <p>Uwaga: nie przyznajemy punktu za odpowiedź: nieosobowa forma czasownika.</p> <p>1 punkt za poprawne przekształcenie i poprawną interpunkcję przekształconego zdania.</p>	
9.	<p>Np. Boska idea, Boskie przewodnictwo, światło niebiańskie, nieskończoność, ideał, nadzieja, szczęście, wolność, nieśmiertelność, natchnienie, przeznaczenie, mądrość, anioł.</p>	1 punkt za wyjaśnienie symboliki gwiazdy betlejemskiej.	0-1
10.	<p>Przykład argumentu logicznego: Jeżeli pomagasz ludziom będącym w potrzebie, to powiększasz dobro, które do ciebie powraca. Przykład dowodu: Gdy zrozumiesz nauki duchów, przeżyjesz swoje najlepsze święta w gronie rodziny. Przykład argumentu emocjonalnego: Ludzie nie są tacy okrutni, aby nie reagować na krzywdę drugiego człowieka. Przykład dowodu: Gdy wesprzesz rodzinę Cratchitów finansowo, pomożesz wyleczyć Tima i zdobędziesz jego wdzięczność i przyjaźń.</p>	1 punkt za jeden element odpowiedzi.	0-4
11	<p>Np. Opis śmierci – elementy opisu: – śmierć w samotności, – okradzione mieszkanie, – zwłoki pozbawione godnego ubrania, – słyszał wypowiedzi ludzi, którzy nie okazywali szacunku zmarłemu.</p> <p>Opis emocji : Scrooge odczuwa – przerażenie i strach z powodu samotnej śmierci, – nienawiść do grabieżców, – potrzebę miłości, bliskości przyjaznych ludzi.</p>	<p>1 punkt za wskazanie samotnej śmierci i profanacji zwłok. 1 punkt za opis emocji bohatera.</p>	0-2
12.	<p>– Tak, bohater się zmienił. Dowody: – Scrooge poczuł się szczęśliwy i radosny,</p>	<p>1 punkt za twierdzącą odpowiedź. 1 punkt za trzy dowody.</p>	0-2

	<ul style="list-style-type: none"> – Obdarował rodzinę Boba Cratchita dużym indykiem, – Przyjął zaproszenie swego siostrzeńca Freda na święta, – Podwyższył pensję swemu pracownikowi (Bobowi), – Dla Tima Cratchita był drugim ojcem. 		
13.	<p>1.B</p> <p>2.Zwrot, łączliwy, frazeologizm, zgody/rządu</p>	<p>1 punkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>2 punkty za wskazanie czterech poprawnych nazw.</p> <p>1 punkt za wskazanie trzech poprawnych nazw.</p> <p>Uwaga: Uznaje się zaznaczony przez ucznia związek zgody lub związek rządu. Odpowiedź 13.2 uznaje się wtedy, gdy jest poprawna odpowiedź 13.1.</p>	0-3
14.	<p>Zdjęcie może być komentarzem do <i>Opowieści wigilijnej</i>.</p> <p>Przykładowe uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdjęcie ukazuje dłonie – jedną młodą, drugą – starą i schorowaną; młoda dłoń obejmuje czułym gestem starą. Ten gest jest symbolem życzliwości, wsparcia, pomocy potrzebującym. – Te wartości stają się ważne dla bohaterów Dickensa. Pisarz tak kształtuje losy Marleya i Scrooge’a, aby zrozumieli ważność altruizmu, miłości, pomocy, współczucia. 	<p>1 punkt za logiczne odwołanie się do zdjęcia.</p> <p>1 punkt za logiczne odwołanie się do opowiadania.</p>	0-2
15.	Egoizm	1 punkt za podanie antonimu.	0-1
16.	Np. Obraz wiernie oddaje ewangeliczną przypowieść. Na pierwszym planie widzimy potrzebującego pomocy mężczyznę, którego pobito i okradziono (brak odzienia), pochyla się nad nim i opatruje go Samarytanin, na dalszym planie widzimy osła, a w tle ludzi zajętych sobą, którzy obojętnie minęli potrzebującego. Według przypowieści Samarytanin zawiózł pobitego do gospody i tam go pielęgnował.	<p>1 punkt za przywołanie Biblii.</p> <p>1 punkt za wskazanie postaci pierwszoplanowych.</p> <p>1 punkt za opis wydarzenia (w tym używanie właściwego słownictwa).</p> <p>1 punkt za wskazanie postaci dalszoplanowych i ich obojętności.</p>	0-4
17.	<p>Różnice w zapisie wynikają ze znaczenia wyrazów:</p> <p>Samarytanin – bezpośrednio nawiązanie do Biblii (mieszkaniec krainy Samarii), miłosierny samarytanin – znaczenie przenośne (określenie postawy).</p>	<p>1 punkt za wyjaśnienie pisowni wielką literą.</p> <p>1 punkt za wyjaśnienie pisowni małą literą.</p>	0-2
18.	Np.: Wiersz ma formę listu nauczyciela do	1 punkt za określenie formy,	0-2

	uczniów niepełnosprawnych, o czym świadczy apostrofa rozpoczynająca list, zwroty do adresata, zadawane pytania, wrażenie troski o adresata; zakończenie - „podpis nadawcy.”	nadawcy i adresata. 1 punkt za wskazanie zwrotów do adresata, pytań.	
19.	Np.: – zdrobnienia: rączkami, grubasku, Pawełku, nóżki – wyrażają uczucia sympatii, troski, tęsknoty; – epitety: moi, drogie, najdrożsi wyrażają miłość nauczyciela do uczniów. – Przenośnie: „...z nosem, co się tak uparł, że pozostał krótki...” „...z duszą pod rzęsami...” ; „bez was świeczki gasną...” podkreślają niezwykłą wrażliwość dzieci lub ich niepełnosprawność, tęsknotę nauczyciela za uczniami.	1 punkt za nazwanie jednego środka językowego. 3 punkty za opis (określenie funkcji każdego środka językowego). Uwaga: Każdy środek językowy powinien być inny (np. jeśli uczeń wymieni tylko 3 zdrobnienia- przyznajemy jeden punkt).	0-6
20.	– Uczeń powinien zauważyć, że słowa te w wierszu nie są obraźliwe – używane bez kontekstu mogą ranić, ale w kontekście wiersza Jana Twardowskiego nabierają pozytywnego, a nawet żartobliwego znaczenia. – Przypominają też czytelnikowi, jak ludzie niepełnosprawni mogą być traktowani, nazywani.	1 punkt za wskazanie pozytywnego znaczenia określeń w wierszu – odrzucenie pejoratywnego znaczenia. 1 punkt za wskazanie pejoratywnego znaczenia poza kontekstem wiersza.	0-2
21.	Np. Środki perswazji: Zwroty do adresata (nazwanie poddanych dziećmi, manipulacja): „Dzieci, nie znacie mnie dzieci?” Zdania wykrzyknikowe, „Gdyby mała wody miarka! Hiperboliczny opis cierpień: „Wolę jęczeć w piekle na dnie, Niż z duchami nieczystymi Błąkać się wiecznie po ziemi,” Funkcja: wzbudzenie do litości poddanych, współczucia, uzyskanie pomocy.	1 punkt za nazwanie każdego środka perswazji i przywołanie cytatu. 2 punkty za określenie funkcji. Uwaga: za określenie tylko funkcji nie przyznaje się punktów.	0-4
22.	– Kto nie zaznał goryczy na ziemi, ten nie zazna słodyczy w niebie. Np. <i>Aby osiągnąć niebo człowiek powinien doświadczyć cierpienia.</i> – Kto nie był ni razu człowiekiem, temu człowiek nic nie pomoże. Np. <i>Wrażliwość na krzywdę drugiego człowieka jest miarą człowieczeństwa.</i> – Kto nie dotknął ziemi ni razu, ten nigdy nie może być w niebie. Np. <i>Niebo jest nagrodą dla tych, którzy żyją pełnią życia ziemskiego.</i>	1 punkt za logiczne wyjaśnienie jednej przestrogi.	0-2
23.	Np. Widmo nie mogło otrzymać jadła, ponieważ towarzyszące mu ptactwo (okrutnie traktowani poddani) rozszarpało pożywienie;	1 punkt za odpowiedź z poprawnym uzasadnieniem.	0-1

	jadło było wyrazem miłosierdzia, które pozwoliłoby duszy opuścić ciało.		
24.	<p>Podobieństwa, np. wina:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obaj zawinili obojętnością na ludzką krzywdę, – obaj przywiązywali zbyt dużą wagę do wartości materialnych, <p>kara:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obaj zostali ukarani tułaczką po śmierci, – nie mogą zaznać spokoju, – muszą przeżywać na nowo swoje przewinienia. 	<p>1 punkt za każde podobieństwo winy, 1 punkt za każde podobieństwo kary.</p>	0-4
25.	Przesłanie jest podobne, np. należy się kierować dobrem drugiego człowieka lub: najcięższym przewinieniem jest egoizm i obojętność na drugiego człowieka.	<p>1 punkt za stwierdzenie podobieństwa. 1 punkt za sformułowanie przesłania.</p>	0-2
26	Kolejno: nowela, mit, legenda	<p>2 punkty za poprawne nazwanie trzech nazw gatunków, 1 punkt za poprawne nazwanie dwóch gatunków, 0 punktów za nazwanie jednego gatunku lub odpowiedź niepoprawną.</p>	0-2
27.	<p>Wypracowanie – tekst argumentacyjny</p> <p>I Treść (0-4)</p> <p>4 punkty Uczeń nadaje swojej pracy formę oficjalnego listu; Konsekwentnie realizuje tok argumentacyjny – formułuje logiczne argumenty, dobiera przykłady / dowody – fakty; Odwołuje się funkcjonalnie co najmniej do dwóch tekstów kultury (podaje autora, tytuł; dokonuje selekcji informacji lub interpretuje teksty odpowiednio do swojej argumentacji); Stosuje odpowiedni układ graficzny (przemyślane akapity); Dbą o spójność swego tekstu (widoczna jest spójność między akapitami i zdaniami).</p> <p>3 punkty Uczeń nadaje swojej pracy formę oficjalnego listu; Konsekwentnie realizuje tok argumentacyjny – formułuje logiczne argumenty, dobiera przykłady / dowody (fakty); Odwołuje się funkcjonalnie do dwóch tekstów kultury (podaje co najmniej, tytuł); widoczne są zakłócenia w selekcji informacji lub interpretacji tekstów); Stosuje odpowiedni układ graficzny (akapity); Mogą wystąpić zakłócenia w spójności tekstu.</p> <p>2 punkty Uczeń nadaje swojej pracy formę oficjalnego listu; Konsekwentnie realizuje tok argumentacyjny – formułuje logiczne argumenty, dobiera przykłady i fakty; Odwołuje się do jednego tekstu kultury; Praca zawiera usterki kompozycyjne.</p> <p>1 punkt Uczeń nadaje swojej pracy formę oficjalnego listu; Realizuje tok argumentacyjny – formułuje logiczne argumenty;</p>		<p>0-10</p> <p>0-4</p>

	<p>Odwołuje się ogólnikowo do tekstu kultury lub brak odwołań; Praca zawiera błędy kompozycyjne. 0 punktów List nie jest tekstem argumentacyjnym.</p>	
	<p>II. Styl wypowiedzi</p> <p>2 punkty Tekst jednorodny stylistycznie, styl dostosowany do intencji nadawcy i sytuacji komunikacyjnej; Funkcjonalnie stosuje środki retoryczne (np. zwroty do adresata, pytania retoryczne, powtórzenia, zdania wykrzyknikowe). 1 punkt Tekst jednorodny stylistycznie, styl dostosowany do intencji nadawcy i sytuacji komunikacyjnej. 0 punktów Styl niejednorodny</p>	0-2
	<p>III. Język</p> <p>2 punkty Jeżeli praca jest poprawna pod względem składniowym; uczeń popełnił najwyżej dwa błędy językowe (fleksyjne lub leksykalne, lub frazeologiczne) 1 punkt Jeżeli uczeń popełnił najwyżej cztery błędy językowe (fleksyjne lub składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne) 0 punktów Jeżeli uczeń popełnił więcej niż cztery błędy (fleksyjne lub składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne)</p>	0-2
	<p>IV. Zapis</p> <p>Ortografia 1 punkt – praca bezbłędna lub jeżeli uczeń popełnił najwyżej dwa błędy ortograficzne; Interpunkcja 1 punkt – praca bezbłędna lub jeżeli uczeń popełnił najwyżej trzy błędy interpunkcyjne.</p>	0-2
	ŁĄCZNIE	71

Każdy poprawny sposób rozwiązywania zadań przez ucznia powinien być uznawany za prawidłowy i uczeń otrzymuje maksymalną liczbę punktów.

Maksymalna liczba punktów: **71**.